

Communicatie rond
gewasbeschermingsmiddelen

Waarheid en Publieke Perceptie

Veerle Van Damme

Date

17 mei 2016

Phytofar

InspiringMornings@ UGent FBW

“Wat is de toekomst van de Chemische gewasbescherming?”

Woordkeuze

Gewasbeschermingsmiddel

versus

Pesticiden

versus

Landbouwgif

Fytoweb:

1. Wettelijk gezien wordt een onderscheid gemaakt tussen **gewasbeschermingsmiddelen, pesticiden en biociden.**
2. Pesticiden worden gebruikt om ongewenste organismen te bestrijden. De term **pesticide** is een **verzamelnaam voor gewasbeschermingsmiddelen en biociden.**

Hazard ≠ Risk

RISK = HAZARD x EXPOSURE

IARC-classifications

Hair coloring products

Insulation glass wool

Caffeine/Tea

Magnetic fields

Fluorescent lighting

Caprolactam

Note: Of the hundreds of agents IARC has reviewed, this chemical, primarily used in the manufacturing of synthetic fibers, especially nylon, is the ONLY item IARC has ever placed in this category.³

Coffee

Pickled vegetables (traditional in Asia)

Talc-based body powder

Aloe vera

Carpentry

Working as a barber/hair dresser

Nightshift Work

Art glass, glass containers and pressed ware (manufacture of)

High temperature frying

Glyphosate

Tobacco

Wood dust

Sunlight

Outdoor air pollution

Alcoholic beverages

CATEGORY 4
Probably Not Carcinogenic to Humans²

CATEGORY 3
Not Classifiable as to Carcinogenicity in Humans²

CATEGORY 2B
Possibly Carcinogenic to Humans²

CATEGORY 2A
Probably Carcinogenic to Humans²

CATEGORY 1
Carcinogenic to Humans²

Since 1979, IARC has reviewed hundreds of products, chemical compounds, lifestyles, viruses, workplaces and other agents for their carcinogenic potential. Here are some examples of IARC's hazard identifications¹.

¹ <http://www.24d.reviews/IARC-and-24D.php>

² <http://monographs.iarc.fr/ENG/Classification/ClassificationsAlphaOrder.pdf>

³ <http://www.epa.gov/ttnatw01/hlthef/caprolac.html>

Gevaar en risico van rood vlees en glyfosaat

02.11.2015 "Rapport rood vlees fout geïnterpreteerd"

De Wereldgezondheidsorganisatie (WHO), die vorige week in een nieuw rapport stelde dat het eten van bewerkt vlees kankerverwekkend is en de consumptie van rood vlees "waarschijnlijk" kankerverwekkend, zegt de foute interpretaties van het rapport te betreuren. "We hebben niet gezegd dat je geen vlees meer mag eten, wél dat we minder vlees moeten eten om het risico op darmkanker te verkleinen", aldus WHO-woordvoerder Gregory Härtl.

In de marge van de publicatie van de nieuwe WHO-aanbevelingen omtrent de consumptie van bewerkt en rood vlees is heel wat gezegd en geschreven over vleesconsumptie. "We zeggen niet dat je helemaal moet stoppen met vlees eten, want vlees heeft voedingswaarde", aldus WHO-woordvoerder Gregory Härtl. "We waarschuwen enkel voor overdadige consumptie. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het verminderen van de vleesconsumptie de kans op darmkanker kan verkleinen."

Ook dagblad De Tijd komt nog eens terug op het rapport en waarschuwt voor veralgemeningen. "Te veel vlees verhoogt het risico op darmkanker licht", zo vat de krant samen. "Voor bewerkt vlees (vlees dat geïmporteerd, bereid, verpakt of onderworpen

<http://www.vilt.be/rapport-rood-vlees-fout-geinterpreteerd>

Verwarring troef over veiligheid van belangrijkste onkruidbestrijder

15.03.2016 Glyfosaat

"Kankerverwekkend of niet?" Zo scherp als Bond Beter Leefmilieu de vraag stelt, zo hevig wordt het debat over glyfosaat inderdaad gevoerd. Dat er vanuit officiële instanties zoals het Internationaal agentschap voor kankeronderzoek IARC en de Europese voedselautoriteit EFSA een verschillende en bijgevolg verwarrende boodschap wordt verstuurd, gooit olie op het vuur. De milieubeweging hanteert het voorzorgsprincipe en verwacht dat Europa dat ook doet. In het expertencomité van de lidstaten steunt België het Commissievoorstel om glyfosaat voor nog eens 15 jaar toe te laten. Federaal landbouwminister Willy Borsus verwees in dat verband naar verscherpte toelatingsregels, terwijl er volgens Corporate Europe Observatory en Greenpeace net sprake is van een afzwakking. De toegelaten blootstelling van een mens aan glyfosaat wordt namelijk verhoogd van 0,3 tot 0,5 mg glyfosaat per kilo lichaamsgewicht. De gewasbeschermingsmiddelenindustrie vraagt om de IARC-classificatie juist te interpreteren. "Volgens de strengste interpretatie van een beperkt deel van de studies is het werkzame bestanddeel 'waarschijnlijk kankerverwekkend'. Daardoor belandt glyfosaat in dezelfde categorie als

<http://www.vilt.be/glyfosaat---verwarring-troef-over-veiligheid-van-belangrijkste-onkruidbestrijder>

Van waar die negatieve perceptie?

VOEDSEL: feiten versus emo

1. Chemofobie
2. Tegen multinationals
3. Vervreemding van landbouw (“pittoresk”)
4. Complex (IPM, wetgeving)

AN ALL-NATURAL STRAWBERRY

INGREDIENTS: AQUA (90.9%), **SUGARS (4.9%)** (FRUCTOSE (50%), GLUCOSE (41%), SUCROSE (9%)), FIBRE E460 (2.0%), ASH, **FATTY ACIDS (<1%)** (OMEGA-6 FATTY ACID: OCTADECADIENOIC ACID (42%), OMEGA-3 FATTY ACID: OCTADECATRIENOIC ACID (31%), OCTADECANOIC ACID (20%), HEXADECANOIC ACID (6%), OCTADECANOIC ACID (1%), HEXADECANOIC ACID (<1%)), **AMINO ACIDS (<1%)** (ASPARTIC ACID (26%), GLUTAMIC ACID (17%), LEUCINE (6%), ALANINE (6%), LYSINE (5%), GLYCINE (5%), ARGININE (5%), PROLINE (4%), SERINE (4%), TYROSINE (4%), THREONINE (4%), ISOLEUCINE (3%), PHENYLALANINE (3%), VALINE (3%), HISTIDINE (2%), TRYPTOPHAN (1%), CYSTINE (1%), METHIONINE (<1%)), **PRESERVATIVES** (E236, E296) **COLOURS** (E160a, E161b, E161c, E140, E161d, E161e, E161f, E161g, E300, E307, FOLATE, CHOLINE, BETAINE, PHYTOSTEROLS, **FLAVOURS** (2,5-DIMETHYL-4-HYDROXY-2H-FURAN-3-ONE, 2,5-DIMETHYL-4-METHOXY-2H-FURAN-3-ONE, GAMMA-DECALACTONE, GAMMA-DODECALACTONE, 2-FURFURAL, 5-HYDROXY-METHYL-FURFURAL, LIMONENE, LINALOOL, (E)-NEROLIDOL, E1510, HEXANOL, OCTANOL, METHYL-BUTANOATE, ETHYL-BUTANOATE, METHYL-HEXANOATE, ETHYL-HEXANOATE, HEXYL-ETHANOATE, (E)-2-HEXEN-1-YL-ETHANOATE, BUTYL-ETHANOATE, METHYL-OCTANOATE, ETHYL-OCTANOATE, OCTYL-2-METHYL-BUTANOATE, OCTYL-HEXANOATE, DECYL-BUTANOATE, DECYL-ETHANOATE, METHANETHIOL, ETHYL-3-METHYL-BUTANOATE, GERANIOL, E210, FARNESYL-ACETATE, MESIFURANE, METHYL-ANTHRANILATE, GAMMA-DECALACTONE, METHIONAL, DIMETHOXYMETHANE, 1-BUTOXY-1-ETHOXYETHANE), 2-(4-HYDROXYPHENYL)-ETHYL-BETA-D-GLUCOPYRANOSIDE.

QC1 If you think of “chemical products”, which of the following words come to mind?

		Dangerous	Harmful to the environment	Unhealthy	Industrial	Artificial	Useful	Effective	Modern	Innovative	Natural
	EU27	68%	63%	51%	43%	35%	22%	17%	12%	9%	4%
	BE	76%	72%	56%	49%	35%	24%	15%	13%	12%	6%

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_360_en.pdf

Onkruidverdelger Roundup mogelijk kankerverwekkend

Aanbevelen | Delen | 279 | Tweet | G+ | 4

Bevond door: redactie | 21/03/18 - 01:02 | Bron: AP | BEWAAR ARTIKEL

GERELATEERD NIEUWS

- Monsanto veroord in Italië
- Meer over kanker, Land Gezondheid
- MEER VAN HLN
- Goede haar en straat
- Eline D konijnt boezer ze niet
- Britney bedpál favorie

Demonstranten betogen op de Dam tegen de Amerikaanse multinational Monsanto, maker van genetisch gemanipuleerde producten en onkruidverdelger Roundup © ap.

Voorbeeld complexiteit: Detectie van residu's

www.testaankoop.be maart 2016 • 606 Test-Aankoop 15

UITGELICHT
Pesticiden

► rol spelen in het aankoopgedrag. Groenten of fruit met een afwijkende vorm blijken immers nog steeds een pak minder goed te verkopen. Die ogenschijnlijke perfectie heeft echter een prijs, en niet enkel voor de natuur en het grondwater waar de pesticiden in terecht kunnen komen. Ze kunnen name-

Op één appel vonden wij sporen van maar liefst zeven soorten pesticiden

de helft van de geteste stalen scoorde aanvaardbaar. Naast de zes vruchten zonder residu's waren er acht stalen met sporen van één pesticide en nog eens acht stalen met twee verschillende stoffen. De rest scoorde positief voor drie, vier of zelfs vijf verschillende pesticiden. Op één appel ten

1. “Duurzaam” telen: meer selectieve GBM + afwisseling GBM om resistentie te voorkomen => **hoger aantal residu's**

2. Verfijning detectiemethodes => **hoger aantal residu's**

Info Primoris lab (24Feb2016)

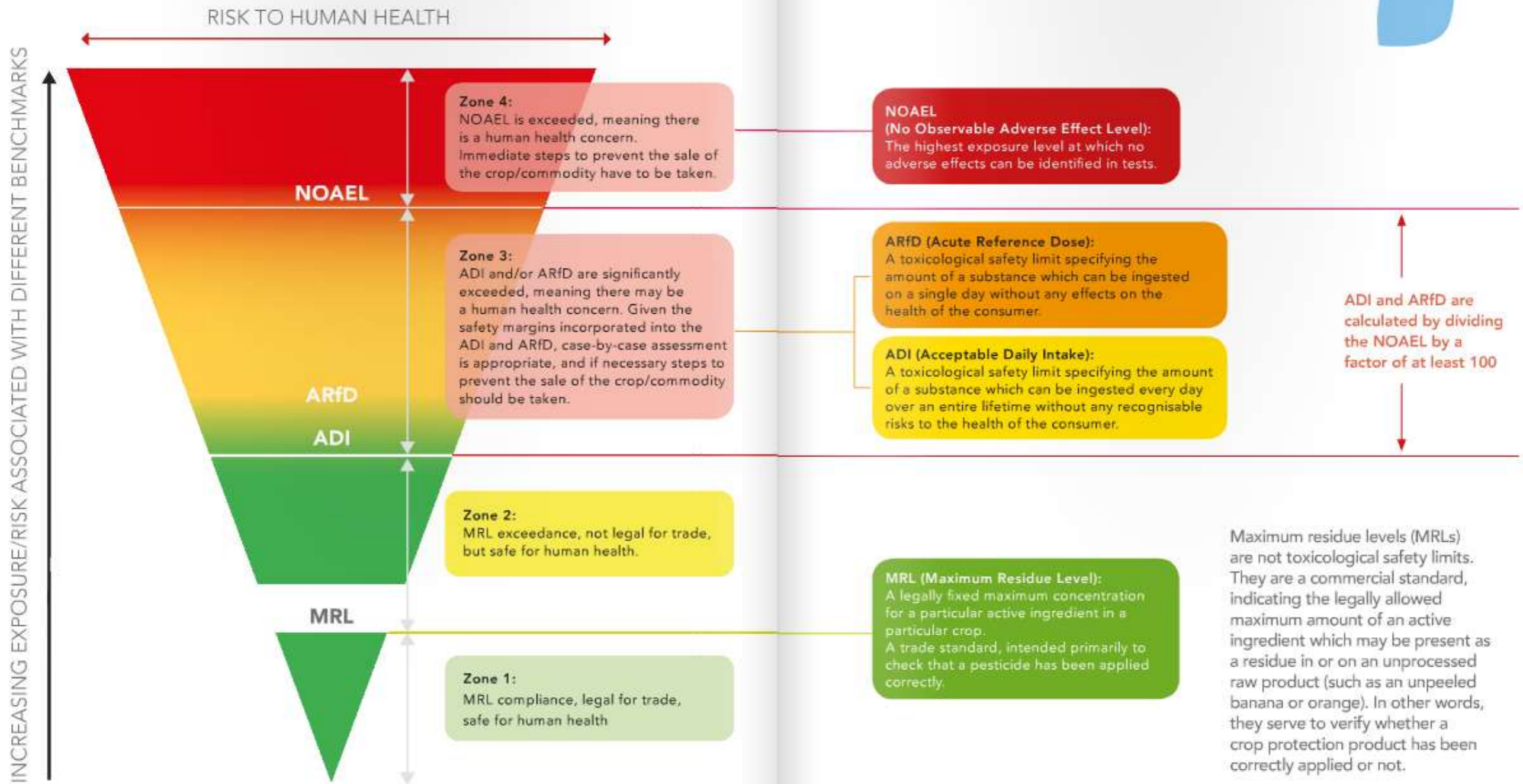
2003: tussen 0.01 en 1 mg/kg, meeste rond 0.02 – 0.05

2016: meerderheid van de componenten worden bepaald tot op 0.01 mg/kg of lager (laagste 0.001 – vb. voor organochlorine GBM in melk)

=> **Waarde MRLs (+98% conformiteit)?**

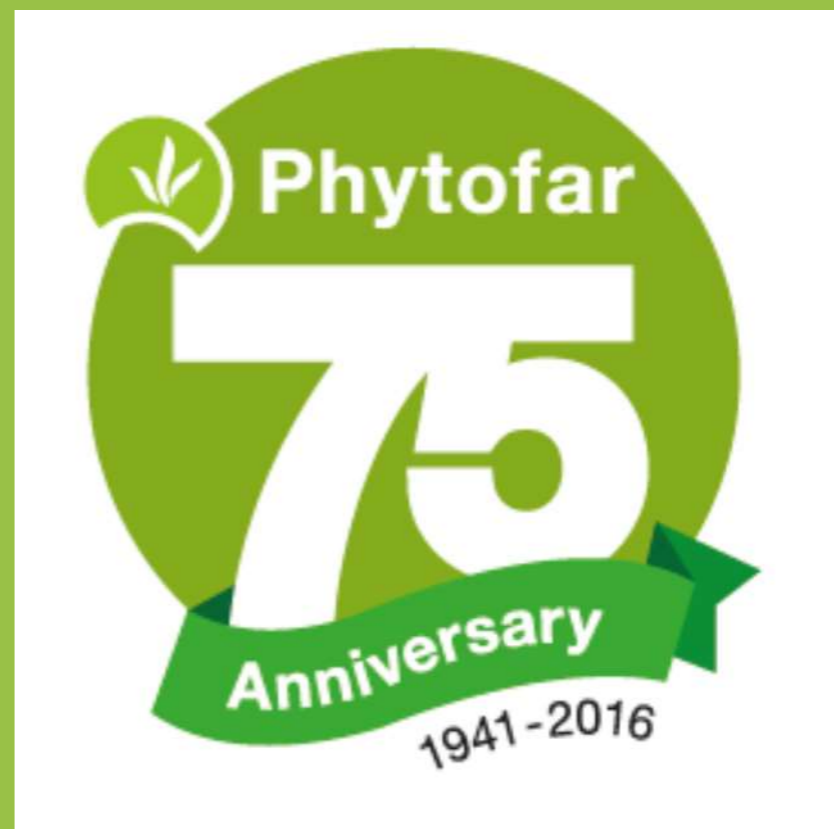
Residuwetgeving

Measuring residue levels

Hoe het tij van negatieve perceptie keren?

- **Het gebruik van GBM omvat de integratie van verschillende zaken (chemisch, biologisch, mechanisch, digitaal,...)**
- **Correct gebruik van GBM => verduurzaming**
- **Meer belang aan “facts, no opinions” (=steun van wetenschappers 😊?)**

**DANK U VOOR UW
AANDACHT**